

Papežova katecheze o marnotratném synu

V zamyšlení, které papež připravil pro generální audienci na Zelenou středu, která byla zrušena kvůli jeho probíhající rekonvalescenci, připomíná Svatý otec podobenství o marnotratném synovi a ujišťuje věřící, že i když jsme se hodně vzdálili, náš milující Otec nás očekává s otevřenou náručí.

16.04.2025

Drazí bratři a sestry

po rozjímání nad Ježíšovými setkáními s některými postavami z evangelia bych se rád zastavil, počínaje touto katechezí, u některých podobenství. Jak víme, jsou to příběhy, které přebírají obrazy a situace z každodenní reality. Proto se také dotýkají našeho života. Provokují nás. A žádají nás, abychom zaujali postoj: kde se v tomto příběhu nacházím já?

Začněme od nejznámějšího podobenství, které si možná všichni pamatujeme z dětství: podobenství o otci a dvou synech (*Lk 15,1-3.11-32*). Nacházíme v něm jádro Ježíšova evangelia, totiž Boží milosrdenství.

Evangelista Lukáš říká, že Ježíš toto podobenství vypráví pro farizeje a zákoníky, kteří reptali, že jí s hříšníky. Proto by se dalo říci, že je to podobenství určené těm, kteří jsou

ztracení, ale nevědí o tom a soudí druhé.

Evangelium nám chce předat poselství naděje, protože nám říká, že ať jsme ztracení kdekoli a jakkoli, Bůh nás vždycky hledá! Možná jsme se ztratili jako ovce, která se zatoulala z cesty, aby se pásla na trávě, nebo jsme kvůli únavě zaostali (srov. *Lk 15,4-7*). Nebo jsme se možná ztratili jako mince, která třeba spadla na zem a nemůžeme ji najít, nebo ji někdo někam odložil a nemůže si vzpomenout kam. Nebo jsme se možná ztratili jako dva synové tohoto otce: mladší proto, že ho unavilo být ve vztahu, který mu připadal příliš náročný; ale ztratil se i starší, protože nestačí zůstat doma, když je v jeho srdci pýcha a zášť.

Láska je vždycky závazek, vždycky musíme něco ztratit, abychom se setkali s tím druhým. Mladší syn v podobenství však myslí jen na sebe,

jak se to stává v určitých fázích dětství a dospívání. Ostatně všude kolem sebe vidíme také mnoho dospělých, kteří takto nedokážou pokračovat ve vztahu, protože jsou sobečtí. Namlouvají si, že tak najdou sami sebe, a místo toho se ztratí, protože teprve když žijeme pro někoho, žijeme skutečně.

Tento mladší syn, stejně jako my všichni, touží po náklonnosti, chce být milován. Láska je však vzácný dar, je třeba s ní zacházet opatrně. Místo toho ji promrhá, zaprodá se, neváží si sám sebe. Uvědomí si to v době hladu, kdy o něj nikdo nestojí. Hrozí, že v takových chvílích budeme žebrať o náklonnost a upneme se k prvnímu pánovi, který se objeví.

Právě tyto zkušenosti v nás vyvolávají pokřivené přesvědčení, že můžeme být ve vztahu jen jako služebníci, jako bychom museli odčinit nějakou vinu nebo jako by

skutečná láska nemohla existovat. Mladší syn si totiž, když si sáhne na dno, myslí, že se vrátí do otcova domu, aby sebral ze země pár drobků náklonnosti.

Od tohoto falešného pohledu na lásku nás může osvobodit jen ten, kdo nás skutečně miluje. Ve vztahu s Bohem máme právě tuto zkušenost. Velký malíř Rembrandt na svém slavném obraze nádherně ztvárnil návrat marnotratného syna. Zvláště mě zaujaly dva detaily: hlava mladého muže je oholená jako hlava kajícíka, ale zároveň vypadá jako hlava dítěte, protože tento syn se znovu rodí. A pak otcovy ruce: jedna mužská a druhá ženská, které mají popisovat sílu a jemnost v objetí odpuštění.

Ale je to ten starší syn, kdo představuje ty, pro které je podobenství vyprávěno: je to syn, který vždy zůstával doma s otcem, a

přesto se mu vzdaloval, byl mu vzdálený v srdci. I tento syn možná chtěl odejít, ale ze strachu nebo z povinnosti tam zůstal, v onom vztahu. Když se však přizpůsobíte proti své vůli, začnete v sobě chovat hněv a ten dříve či později vybuchne. Paradoxně je to právě starší syn, kdo nakonec riskuje, že zůstane mimo dům, protože nesdílí otcovu radost.

Otec jde naproti i jemu. Nevynadá mu, ani mu neporučí. Chce jen, aby pocítil jeho lásku. Pozve ho dál a nechá mu otevřené dveře. Tyto dveře zůstávají otevřené i pro nás. To je vlastně důvod k naději: můžeme doufat, protože víme, že Otec na nás čeká, vidí nás z dálky a nechává dveře vždy otevřené.

Drazí bratři a sestry, ptejme se tedy, kde se v tomto úžasném příběhu nacházíme. A prosme Boha Otce o milost, abychom i my mohli najít cestu zpět domů.

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/
papezova-katecheze-o-marnotratnem-
synu/](https://opusdei.org/cs-cz/article/papezova-katecheze-o-marnotratnem-synu/) (07.03.2026)